

ПЕРЕКЛАД ЯК ІНСТРУМЕНТ КОМУНІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

©2024 КОВБАТЮК М. В., ШКЛЯР В. В., БЕГЕКА Д. А.

УДК 81'243:330(100)
JEL: A12; F20

Ковбатюк М. В., Шкляр В. В., Бегека Д. А. Переклад як інструмент комунікації фахівців з міжнародних економічних відносин

Комунікаційні навички фахівців з міжнародних економічних відносин визначають легкість подолання мовних і культурних кордонів у сучасному глобалізованому світі. Оскільки бізнес розширює свою діяльність на міжнародні ринки, попит на професіоналів з високим рівнем мовної компетенції, включно з навичками письмового та усного перекладу, є високим. У статті обґрунтовано, що перекладацька компетенція є невід'ємною частиною професійної компетенції здобувачів економічного спрямування, оскільки інтеграційні процеси та міжнародна співпраця підвищує вимоги до володіння іноземною мовою не лише в міжособистісній сфері, але і в економічній, особливо у сфері міжнародного бізнесу. Під час дослідження виокремлено та охарактеризовано основні ключові виклики та бар'єри на шляху до ефективної комунікації в міжнародному бізнесі, а саме: культурні відмінності, мовні бар'єри, невербальні комунікаційні сигнали, технологічні виклики, різницю в часових поясах, міжкультурні непорозуміння, письмовий та усний переклад. Здійснено акцент саме на письмовому та усному перекладі, оскільки він є важливим інструментом для полегшення комунікації між носіями різних мов. Коректний письмовий та усний переклад вимагає не лише знання мови, але й культурної компетентності, розуміння контексту та знання предмета. Авторами визначено основні сфери застосування письмового та усного перекладу в міжнародному бізнесі, серед яких: юридичні та нормативні документи; фінансові звіти та результати аналізу ринків; маркетингові та рекламні матеріали для міжнародних ринків; переклад технічних специфікацій, інструкцій і документації до продукції; дипломатичні переговори, міжнародні конференції та дипломатичне листування з економічних питань. Отже, переклад є дієвим інструментом ефективної комунікації, співпраці та переговорів у міжнародних економічних відносинах. Долаючи мовні бар'єри, сприяючи міжкультурному розумінню та обміну інформацією й ідеями, переклад відіграє життєво важливу роль у просуванні економічної співпраці, лібералізації торгівлі та сталого розвитку в глобальному масштабі.

Ключові слова: переклад, інструмент комунікації, мовна компетенція, міжнародні економічні відносини, міжнародний бізнес.

Рис.: 2. Бібл.: 9.

Ковбатюк Марина Володимирівна – кандидат економічних наук, професор, професор кафедри теоретичної та прикладної економіки, Державний університет інфраструктури та технологій (вул. Кирилівська, 9, Київ, 04071, Україна)

E-mail: mvkov58@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1149-6537>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/2030729>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56060951900>

Шкляр Вікторія Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки, Державний університет інфраструктури та технологій (вул. Кирилівська, 9, Київ, 04071, Україна)

E-mail: viktoriya_shklyar@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2651-0319>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/ABE-1505-2022>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56328251800>

Бегека Дмитро Анатолійович – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки, Державний університет інфраструктури та технологій (вул. Кирилівська, 9, Київ, 04071, Україна)

E-mail: beheka_dmytro@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4691-5903>

UDC 81'243:330(100)

JEL: A12; F20

Kovbatiuk M. V., Shklyar V. V., Begeka D. A. Translation as a Communication Tool for Specialists in International Economic Relations

The communication skills of specialists in international economic relations determine the ease of overcoming linguistic and cultural boundaries in today's globalized world. As businesses expand into international markets, the demand for professionals with a high level of language competence, including translation and interpretation skills, is high. The article substantiates that translation competence is an integral part of the professional competence of applicants for economic direction, since integration processes and international cooperation increase the requirements for foreign language proficiency not only in the interpersonal sphere, but also in the economic, especially in the field of international business. In the course of the study, the main key challenges and barriers to effective communication in international business are identified and characterized, namely: cultural differences, language barriers, non-verbal communication signals, technological challenges, time zone differences, cross-cultural misunderstandings, translation and interpretation. Emphasis is placed on translation and interpretation, as it is an important tool for facilitating communication between speakers of different languages. Correct translation and interpretation requires not only knowledge of the language, but also cultural competence, understanding of the context and knowledge of the subject. The authors identify the main areas of application of translation and interpretation in international business, including: legal and regulatory documents; financial reports and market analysis results; marketing and promotional materials for international markets; translation of technical specifications, instructions and documentation for products; diplomatic negotiations, international conferences and diplomatic correspondence on economic issues. Thus, translation is an effective tool for effective communication, cooperation and negotiations in international economic relations. By overcoming language barriers, fostering intercultural understanding, and the exchange of information and ideas, translation plays a vital role in promoting economic cooperation, trade liberalization, and sustainable development on a global scale.

Keywords: translation, communication tool, language competence, international economic relations, international business.

Fig.: 2. **Bibl.:** 9.

Kovbatiuk Maryna V. – PhD (Economics), Professor, Professor of the Department of Theoretical and Applied Economics, State University of Infrastructure and Technologies (9 Kyrylivska Str., Kyiv, 04071, Ukraine)

E-mail: mvkov58@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1149-6537>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/2030729>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56060951900>

Shkliar Viktoriia V. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Theoretical and Applied Economics, State University of Infrastructure and Technologies (9 Kyrylivska Str., Kyiv, 04071, Ukraine)

E-mail: viktoriya_shklyar@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2651-0319>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/ABE-1505-2022>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56328251800>

Begeka Dmytro A. – PhD (Pedagogy), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Theoretical and Applied Economics, State University of Infrastructure and Technologies (9 Kyrylivska Str., Kyiv, 04071, Ukraine)

E-mail: beheka_dmytro@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4691-5903>

У сучасному глобалізованому світі ефективна комунікація через мовні та культурні кордони є запорукою успіху в міжнародних економічних відносинах. Оскільки бізнес розширює свою діяльність на іноземні ринки, попит на професіоналів з високим рівнем мовної компетенції, включно з навичками перекладу, ще ніколи не був таким високим.

Як справедливо зазначає О. Осадча, «в умовах глобалізації міжнародної економіки та можливостей міжнародного обміну виникає потреба у фахівцях, здатних спілкуватися з людьми, що належать до різних національних та лінгвокультурних спільнот» [1].

Усе це вказує на важливість питання якісного набуття іншомовної компетенції та використання її вагомої складової – письмового та усного перекладу як ефективного інструменту бізнес-комунікації.

Науковці розглядають переклад з різних підходів. Так, Л. Першина і Л. Таланова визначають особливості перекладу в полікультурному середовищі [2], А. Ляшина та А. Тящук звертають увагу на особливості фахової підготовки перекладачів у галузі міжнародних відносин на основі культурологічного підходу та наголошують на актуальності набуття саме перекладацької компетентності [3]. Цю думку підтримують Н. Тимченко-Міхаліди та В. Пугач, зазначаючи, що перекладацька компетенція – це невід’ємна частина професійної компетенції студентів економічного профілю, оскільки інтеграція в європейське та міжнародне співтовариство збільшує вимоги до володіння іноземною мовою не тільки в міжособистісній сфері, але і в економічній [4]. Іовенко О. та І. Ничка підкреслюють, що перекладання іншомовних професійних текстів є важливою складовою набуття іншомовної компетенції майбутнім фахівцям-міжнародникам

[5]. Устименко О. [6] та О. Васильченко [7] наголошують на необхідності володіння компетенцією самостійного складання іншомовних текстів зовнішньоторговельних документів.

Білецька О. звертає увагу на те, що «фахівці з міжнародних відносин повинні вирізнятися вміннями і навичками конструювати професійний діалог з представниками інших культур і презентувати результати власної діяльності на міжнародному рівні, зокрема за допомогою володіння іноземними мовами на рівні, що дає можливість здійснювати професійну діяльність, брати участь у міжнародних дискусіях з професійної проблематики» [8]. Цю думку підтримує і Р. Янкович [9].

Отже, дане питання знайшло своє відображення в працях вітчизняних науковців достатньо широко. Проте ще не повністю визначені особливості використання перекладацької компетентності у професійній діяльності фахівців з міжнародних економічних відносин.

Метою статті є дослідження значення перекладу як життєво важливого інструмента комунікації фахівців з міжнародних економічних відносин, висвітлення його важливості, викликів та наслідків для освіти і професійної практики.

Сучасні реалії свідчать про те, що хоча ефективна іншомовна комунікація пропонує численні переваги для бізнесу, що працює на глобальному ринку, вона не позбавлена викликів і бар’єрів. Подолання мовних і культурних відмінностей, комунікативних бар’єрів та усунення непорозумінь потребують ретельного вивчення та проактивних стратегій. На *рис. 1* наведено основні ключові виклики та бар’єри на шляху до ефективної комунікації в міжнародному бізнесі.

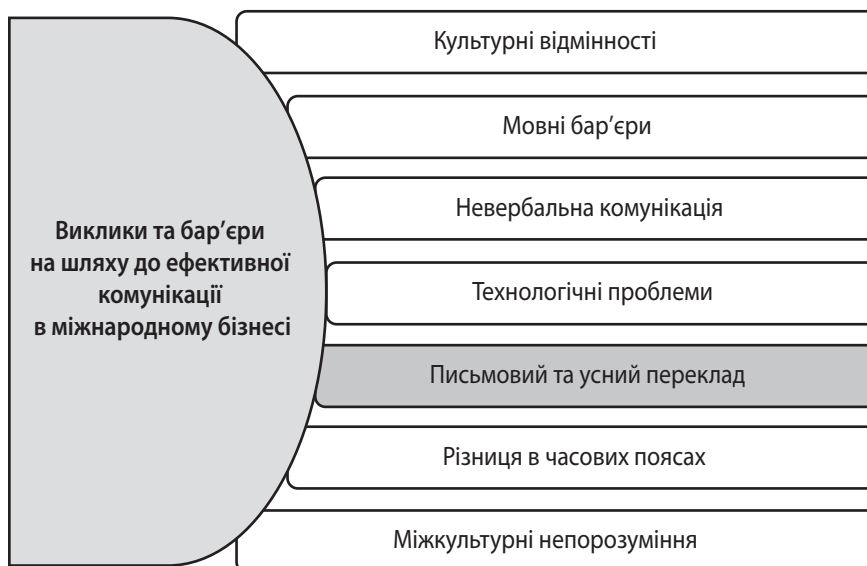

Рис. 1. Виклики та бар'єри на шляху до ефективної комунікації в міжнародному бізнесі

Джерело: авторська розробка.

Значну роль у формуванні моделей і стилів спілкування в різних культурах відіграють *культурні відмінності*, які можуть призвести до непорозумінь і конфліктів. Наприклад, в одних культурах цінується пряма комунікація, а в інших – опосередкована. Нездатність зрозуміти культурні відмінності й адаптуватися до них може підірвати довіру, взаєморозуміння та співпрацю в міжнародних ділових відносинах.

Другою проблемою у спілкуванні іноземними мовами є *мовні бар'єри*. Різниця в рівні володіння мовою між окремими особами та групами може призвести до непорозумінь, неправильних інтерпретацій та розриву комунікації. Ба більше, ідіоматичні вирази, сленг і регіональні діалекти можуть створювати додаткові проблеми, особливо в неформальній або розмовній обстановці.

Важливу роль у міжкультурній комунікації відіграють *невербальні комунікаційні сигнали*, такі як мова тіла, міміка та жести тощо, оскільки вони можуть мати різне значення або інтерпретацію в різних культурах.

Перешкоджати ефективній комунікації в міжнародному бізнесі можуть також *технологічні виклики*, такі як мовні бар'єри в цифрових комунікаційних платформах. Мовні бар'єри в електронній пошті, чаті та платформах відеоконференцій можуть обмежувати здатність людей ефективно спілкуватися різними мовами. Крім того, інструменти для перекладу не завжди забезпечують точний і надійний переклад, що призводить до непорозумінь і нерозуміння сутності наданої інформації.

Для компаній, які беруть участь у міжнародній комунікації та співпраці, *різниця в часових поясах* створює логістичні та інші проблеми. Планування зустрічей, координація діяльності та відповіді на запити в різних часових поясах можуть бути складними та трудомісткими. Крім того, різниця в часових поясах може впливати на ефективність комунікації, призводячи до затримок, пропущених дедлайнів і розчарувань серед зацікавлених сторін.

Міжкультурні непорозуміння можуть виникати, коли люди неправильно інтерпретують або витлумачують культурні сигнали, норми чи моделі поведінки. Стереотипи й упередження щодо інших культур можуть призвести до непорозумінь і конфліктів. До того ж, культурні відмінності в стилях спілкування, процесах прийняття рішень і стратегіях вирішення конфліктів можуть ускладнювати взаємодію та перешкоджати ефективній співпраці в міжнародному бізнесі.

Як бачимо, таких викликів достатньо, але ми приділимо більшу увагу одному з них – письмовому та усному перекладу.

Письмовий та усний переклад є важливими інструментами для полегшення комунікації між носіями різних мов. Проте точний письмовий та усний переклад вимагає не лише знання мови, але й культурної компетентності, розуміння контексту та знання предмета. Неякісний письмовий або усний переклад може призвести до помилок, викривлень і непорозумінь, підриваючи ефективність комунікації в міжнародному діловому контексті.

Переклад відіграє ключову роль у полегшенні комунікації та сприянні взаєморозумінню між сторонами, що беруть участь у міжнародних економічних відносинах. Незалежно від того, чи йде мова про переговори щодо торговельних угод, складання контрактів або проведення маркетингових досліджень, точний та ефективний переклад необхідний для передачі інформації, ідей та намірів, незважаючи на мовні бар'єри. У контексті міжнародного бізнесу переклад охоплює різні типи текстів, включно з юридичними документами, фінансовими звітами, маркетинговими матеріалами та технічними специфікаціями, кожен з яких вимагає спеціальних знань і досвіду.

У сфері міжнародних економічних відносин переклад служить дієвим інструментом для полегшення комунікації, переговорів і співпраці між зацікавленими сторонами з різним мовним і культурним походженням. Він охоплює широкий спектр текстів і документів, включно з торговельними угодами, контрактами, фінансовими звітами, результатами аналізу ринків і рекламними матеріалами, які відіграють вирішальну роль у формуванні економічних взаємодій і транзакцій у глобальному масштабі. Сфери застосування письмового та усного перекладу в міжнародному бізнесі наведено на *рис. 2*.

Переклад відіграє життєво важливу роль у *юридичних і нормативних документах*, таких як торговельні угоди, контракти та міжнародні договори. Ці документи встановлюють правові рамки, що регулюють економічну взаємодію між країнами, включно з умовами торгівлі, інвестиційними правилами та правами інтелектуальної власності.

Фаховий переклад має важливе значення для забезпечення ясності, точності та можливості застосування правових норм, оскільки навіть незначні розбіжності або двозначності в перекладі можуть мати вагомні юридичні наслідки.

Фінансові звіти та результати аналізу ринків надають цінну інформацію про економічні показники, ринкові тенденції та інвестиційні можливості в різних країнах і регіонах. Переклад фінансових документів, таких як баланси, звіти про прибутки і збитки та річні звіти, дає можливість інвесторам, підприємствам і політикам отримати доступ до фінансової інформації, правильно її інтерпретувати та приймати обґрунтовані рішення щодо інвестиційної, торговельної та економічної політики. Крім того, переклад результатів аналізу ринків і дослідницьких звітів полегшує вихід на ринок, розширення та прийняття стратегічних рішень для компаній, які прагнуть вийти на нові ринки або розширити свою глобальну присутність.

Переклад також відіграє важливу роль у *локалізації маркетингових і рекламних матеріалів* для міжнародних ринків. Переклад рекламних кампаній, описів продуктів, брошур і вебсайтів дає змогу компаніям ефективно доносити повідомлення про свій бренд, ціннісні пропозиції та товарні пропозиції до цільових аудиторій у різних мовних і культурних контекстах. Адаптуючи маркетинговий контент до мовних і культурних уподобань місцевих споживачів, компанії можуть підвищити впізнаваність бренду, зміцнити довіру клієнтів і стимулювати продажі на міжнародних ринках.

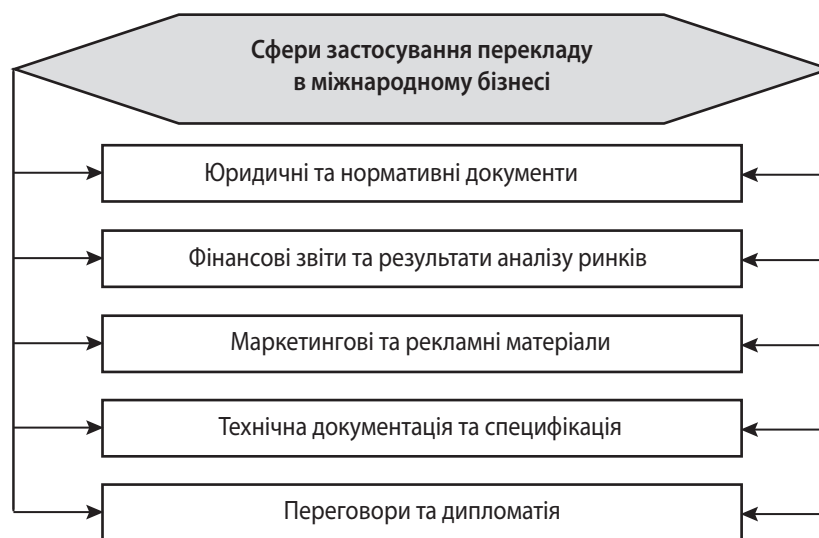

Рис. 2. Сфери застосування письмового та усного перекладу в міжнародному бізнесі

Джерело: авторська розробка.

У таких галузях, як виробництво, інжиніринг і технології, *переклад технічних специфікацій, інструкцій і документації до продукції* має важливе значення для забезпечення безпеки, відповідності та зручності використання продукції на світових ринках. Точний переклад технічних термінів, інструкцій і попереджень має вирішальне значення для запобігання неправильному тлумаченню, мінімізації ризиків відповідальності за якість продукції та підтримки задоволеності клієнтів. Крім того, переклад технічної документації дозволяє бізнесу відповідати нормативним вимогам, стандартам і процедурам сертифікації в різних країнах і регіонах.

Переклад також відіграє важливу роль у *дипломатичних переговорах, міжнародних конференціях і дипломатичному листуванні з економічних питань*. Дипломати, учасники переговорів і політики покладаються на точний переклад, щоб ефективно донести свою позицію, пропозиції та аргументи, а також зрозуміти перспективи та занепокоєння своїх партнерів. Переклад сприяє діалогу, досягненню консенсусу та вирішенню конфліктів у міжнародних економічних відносинах, сприяючи зміцненню миру, стабільності та співпраці між країнами.

По суті, переклад служить основою для ефективної комунікації, співпраці та переговорів у міжнародних економічних відносинах. Долаючи мовні бар'єри, сприяючи міжкультурному розумінню й обміну інформацією та ідеями, переклад відіграє життєво важливу роль у просуванні економічного співробітництва, лібералізації торгівлі та сталого розвитку в глобальному масштабі.

Для фахівців з міжнародних економічних відносин володіння перекладом є критично важливою навичкою, яка підвищує їхню здатність орієнтуватися в складних умовах глобального ринку. Опановуючи перекладацькі техніки та стратегії, вони набувають лінгвістичних та аналітичних навичок, необхідних для точного й ефективного перекладу, аналізу та передачі інформації в крос-культурному контексті. Навчання перекладу надає інструменти для подолання мовних бар'єрів, пом'якшення непорозумінь, побудови довіри та взаєморозуміння із зацікавленими сторонами з різним мовним і культурним походженням.

Важливість перекладу для фахівців з міжнародних економічних відносин важко переоцінити. Оскільки фахівці беруть участь у транскордонній торгівлі, інвестиціях і співпраці, їхня здатність ефективно спілкуватися, долаючи мовні та культурні бар'єри, має першорядне значення. Переклад сприяє ефективній комунікації між учасниками міжнародних економічних відносин. Фахівці повинні вміти передавати складні ідеї, укладати

угоди й обмінюватися інформацією з партнерами з різним мовним досвідом. Переклад гарантує, що повідомлення будуть точно передані та зрозумілі, що гарантує змістовний діалог і співпрацю. У міжнародних економічних відносинах точність і ясність мають важливе значення. Перекладачі повинні точно перекладати технічні терміни, юридичні документи та фінансові звіти, щоб гарантувати, що інформація передається точно і повно. Будь-які неточності або двозначності в перекладі можуть призвести до непорозумінь, суперечок або юридичних ускладнень, що підкреслює важливість навичок точного перекладу.

Переклад відіграє важливу роль у підтримці процесів прийняття рішень у міжнародному бізнесі. Фахівці покладаються на перекладені документи, результати аналізу ринків і звіти, щоб оцінити ринкові можливості, прорахувати ризики та сформулювати бізнес-стратегії. Точний переклад гарантує, що особи, які приймають рішення, мають доступ до достовірної інформації, що дозволяє їм робити обґрунтований вибір, який сприяє успіху в бізнесі. Працюючи з перекладеними текстами та матеріалами, фахівці розвивають крос-культурну компетентність, отримуючи уявлення про мову, звичаї та бізнес-практики інших культур. Така культурна обізнаність необхідна для побудови довіри, зміцнення стосунків і подолання культурних відмінностей у міжнародній діловій взаємодії. Навчання перекладу надає фахівцям навички та знання, необхідні для ефективної роботи в різних культурних контекстах.

Переклад має вирішальне значення для компаній, які прагнуть вийти на нові ринки або розширити свою глобальну присутність. Перекладені маркетингові матеріали, документація про продукцію та контент вебсайтів дозволяють компаніям ефективно спілкуватися з місцевими споживачами, підвищувати впізнаваність бренду та стимулювати продажі на міжнародних ринках. Навчання перекладу дає фахівцям навички адаптації контенту до мовних і культурних уподобань цільових аудиторій, що полегшує вихід на ринок і розширення присутності на ньому.

У міжнародних економічних відносинах переклад відіграє важливу роль у зменшенні ризиків та забезпеченні відповідності законодавчим і нормативним вимогам. Фахівці покладаються на точний переклад контрактів, угод і нормативних документів для захисту своїх інтересів і дотримання місцевих законів і правил. Навчання перекладу готує фахівців орієнтуватися в складній нормативно-правовій базі різних країн і регіонів, мінімізуючи ризик виникнення судових спорів або недотримання вимог.

Таким чином, переклад є незамінною навичкою для фахівців у сфері міжнародних економічних відносин. Оволодівши технікою та стратегіями перекладу, фахівці можуть ефективно спілкуватися, співпрацювати та орієнтуватися в складнощях глобального ринку. Навчання перекладу забезпечує фахівців мовною компетенцією та культурною обізнаністю, необхідними для досягнення успіху в міжнародному бізнесі, що дозволяє їм стимулювати економічне зростання, сприяти співробітництву та створювати цінність у глобальному контексті.

ВИСНОВКИ

Отже, ефективна комунікація в міжнародному бізнесі вимагає навігації в складному ландшафті мовних, культурних, технологічних і логістичних викликів. Розуміючи ці виклики та застосовуючи проактивні стратегії для їх подолання, бізнес може подолати бар'єри у спілкуванні, сприяти міжкультурному розумінню та будувати міцніші стосунки із зацікавленими сторонами по всьому світу.

Важливим компонентом мовної комунікації та дієвим інструментом фахівців з міжнародних економічних відносин є переклад. Опановуючи навички перекладу, здобувачі набувають лінгвістичних, аналітичних і культурних компетенцій, необхідних для ефективної комунікації в глобальному контексті. Завдяки спеціалізованому навчанню, освіті та професійному розвитку можна використовувати можливості перекладу для подолання мовних бар'єрів, сприяння взаєморозумінню та співпраці у сфері міжнародних економічних відносин і бізнесу. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Осадча О. Фонові знання як важливий аспект формування міжкультурної компетенції. *Південний архів. Серія «Філологічні науки»*. 2018. Вип. 72. Т. 2. С. 130–132. URL: <https://pa.journal.kspu.edu/index.php/pa/article/view/411/406>
2. Першина Л. В., Таланова Л. Г. Особливості перекладу в полікультурному середовищі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»*. 2021. № 52. Т. 2. С. 164–168. DOI: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2021.52-2.39>
3. Ляшина А., Тящук А. Культурологічний підхід до підготовки перекладачів. *Сучасні дослідження з іноземної філології*. 2023. № 1. С. 272–280. DOI: <https://doi.org/10.32782/2617-3921.2023.23.272-279>
4. Тимченко-Михайліді Н. С., Пугач В. Б. Формування перекладацької компетентності у процесі підготовки студентів економічного профілю. *Вісник*

- Університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія»*. 2019. № 1. С. 192–198. DOI: <https://doi.org/10.32342/2522-4115-2019-1-17-24>
5. Іовенко О., Нічка І. Іншомовна компетентність студентів факультетів міжнародних відносин: основні складові та їхнє поетапне засвоєння. *Вісник Львівського університету. Серія «Міжнародні відносини»*. 2013. Вип. 32. С. 228–233. URL: https://intrel.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/VLNU_Mv_2013_32_31.pdf
 6. Устименко О. М. Комунікативні характеристики англomовних текстів зовнішньоторговельних документів. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія «Педагогіка та психологія»*. 2011. Вип. 19. С. 26–34.
 7. Васильченко О. В. Зовнішньоекономічні договори в англomовному діловому дискурсі: поняття, типи та переклад. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*, 2015. Вип. 54. С. 250–252. URL: <https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/4233/1/97.pdf>
 8. Білецька О. О. Лінгвістичний супровід міжнародної діяльності. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*, 2020. Вип. 6. С. 197–206. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-745x.6.2020.218789>
 9. Янкович Р. Я. Фахова комунікація у сфері економіки як невід'ємна складова євроінтеграційного процесу. *Безпековий, політичний, економічний та гуманітарний виміри сучасного етапу європейської та євроатлантичної інтеграції України* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 70-й річниці створення ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (м. Ужгород, 5 грудня 2015 р.). Ужгород : Видво УжНУ «Говерла», 2015. С. 257–259.

REFERENCES

- Biletska, O. O. "Linhvistychnyi suprovid mizhnarodnoi diialnosti" [Linguistic Support of International Activities]. *Mizhnarodni vidnosyny: teoretyko-praktychni aspekty*, no. 6 (2020): 197-206. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-745x.6.2020.218789>
- Iovenko, O., and Nychka, I. "Inshomovna kompetentnist studentiv fakultetiv mizhnarodnykh vidnosyn: osnovni skladovi ta yikhnie poetapne zasvoiennia" [Foreign Language Competence of Students of Faculty of International Relations: the Main Components and Their Step-by-Step Mastering]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia «Mizhnarodni vidnosyny»*, iss. 32 (2013): 228-233. https://intrel.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/VLNU_Mv_2013_32_31.pdf
- Liashyna, A., and Tiashchuk, A. "Kulturolohichniy pidkhid do pidhotovky perekladachiv" [Culturological

- Approach to Translators' Training]. *Suchasni doslidzhennia z inozemnoi filolohii*, no. 1 (2023): 272-280. DOI: <https://doi.org/10.32782/2617-3921.2023.23.272-279>
- Osadcha, O. "Fonovi znannia yak vazhlyvyi aspekt formuvannia mizhkulturnoi kompetentsii" [Background Knowledge as an Important Aspect of Formation of Intercultural Competence]. *Pivdennyi arkhiv. Seriiia «Filolohichni nauky»*, iss. 72, part 2 (2018): 130-132. <https://pa.journal.kspu.edu/index.php/pa/article/view/411/406>
- Pershyna, L. V., and Talanova, L. H. "Osoblyvosti perekladu v polikulturnomu seredovyschi" [Peculiarities of Translation in a Multicultural Environment]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriiia «Filolohiia»*, vol. 2, no. 52 (2021): 164-168. DOI: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2021.52-2.39>
- Tymchenko-Mikhailidi, N. S., and Puhach, V. B. "Formuvannia perekladatskoi kompetentnosti u protsesi pidhotovky studentiv ekonomichnoho profilu" [Formation of Translation Competence in the Process of Training Students of Economic Profile]. *Visnyk Universytetu imeni Alfreda Nobelja. Seriiia «Pedagogika i psykhologhiia»*, no. 1 (2019): 192-198. DOI: <https://doi.org/10.32342/2522-4115-2019-1-17-24>
- Ustymenko, O. M. "Komunikatyvni kharakterystyky anhlomovnykh tekstiv zovnishnyotorhovelnykh dokumentiv" [Communicative Characteristics of English Texts of Foreign Trade Documents]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho linhvistychnoho universytetu. Seriiia «Pedagogika ta psykhologhiia»*, no. 19 (2011): 26-34.
- Vasylchenko, O. V. "Zovnishnyoekonomichni dohovory v anhlomovnomu dilovomu diskursi: poniattia, typy ta pereklad" [Foreign Economic Contracts in English-language Business Discourse: Concepts, Types and Translation]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiiia». Seriiia «Filolohichna»*, iss. 54 (2015): 250-252. <https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/4233/1/97.pdf>
- Yankovych, R. Ya. "Fakhova komunikatsiia u sferi ekonomiky yak nevidiemna skladova yevrointehratsiinoho protsesu" [Professional Communication in the Field of Economics as an Integral Component of the European Integration Process]. *Bezpekovi, politychnyi, ekonomichni ta humanitarnyi vymiry suchasnoho etapu yevropeiskoi ta yevroatlantskoi intehratsii Ukrainy*. Uzhhorod: Vyd-vo UzhNU «Horverla», 2015: 257-259.